

UNIVERSITATEA BABEȘ BOLYAI CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE ISTORIE ȘI FILOSOFIE
ȘCOALA DOCTORALĂ DE RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI STUDII DE SECURITATE

Diplomația culturală a Chinei

Studiu de caz: Influență și putere de atracție în relațiile cu țările din cadrul ASEAN

REZUMAT

Conducător de doctorat:

LECT. UNIV. DR. HABIL. MIHAI-ALEXANDRU CROITOR

Student-doctorand:

DIANA-ELENA VEREȘ

2024

CUPRINS

Lista de abrevieri.....	3
Introducere.....	5
Motivația alegerii temei.....	7
Relevanța cercetării.....	8
Noutatea și originalitatea cercetării.....	9
Scopul cercetării.....	9
Obiectivele de cercetare.....	10
Întrebări de cercetare.....	11
Limitele cercetării.....	12
Metodologia cercetării.....	12
Structura tezei.....	14
Capitolul I – Cultura: fundamentul diplomației chineze.....	21
1.1 Valorile culturale ale Chinei în istorie.....	21
1.2 Confucianismul și provocările moderne.....	28
1.3 Noul confucianism modern.....	32
1.4 Confucianismul politic.....	41
1.5 Aspecte confucianiste reflectate în politica internă și externă a Chinei.....	45
Capitolul II – Diplomație și soft power.....	54
2.1 Noua formă de diplomație.....	54
2.2 Provocările noii diplomații în China.....	58

2.3 Noua abordare în politica externă: soft power.....	65
2.4 Adoptarea conceptului soft power.....	72
2.5 Atributele și resursele soft power.....	81
2.6 Importanța soft power în relațiile internaționale.....	86
2.7 Critica și limitările soft power.....	90
2.8 Teoria lui Joseph Nye din perspectivă chineză.....	93
Capitolul III – Soft power made in China.....	96
3.1 Evoluția soft power cu specific chinezesc.....	96
3.2 Soft power în cadrul Congreselor Partidului Comunist Chinez (2002-2022).....	99
3.3 Soft power chinezesc în cadrul dezbaterilor teoretice.....	109
3.4 Componentele și caracteristicile soft power chinezesc.....	115
3.5 Semnificația soft power pentru dezvoltarea internațională a Chinei.....	122
3.6 Principalele instrumente ale soft power chinezesc: cultura și economia.....	126
3.7 Progrese înregistrate și strategii pentru viitor.....	151
Capitolul IV – Influența culturală și diplomatică a Chinei în regiunea Asiei de Sud-Est.....	160
4.1 Rolul Chinei în Asia de Sud-Est – diplomația regională.....	160
4.2 China și ASEAN.....	173
4.3 China și Indonezia.....	177
4.4 China și Singapore.....	181
4.5 China și Malaezia.....	186
4.6 China și Thailanda.....	189

4.7 China și Filipine.....	194
4.8 China și Brunei.....	200
4.9 China și Cambodgia.....	202
4.10 China și Laos.....	206
4.11 China și Vietnam.....	209
4.12 China și Myanmar.....	213
4.13 Puterea de atracție a Chinei în regiunea Asiei de Sud-Est.....	217
4.14 Oportunitățile și provocările diplomației chineze la nivel regional.....	224
Concluzii generale.....	234
Bibliografie.....	241

Cuvinte-cheie: Asia de Sud-Est, China, diplomația culturală, diplomația regională, soft power, cultură, confucianism, ASEAN.

Ultimii zeci de ani au schimbat ordinea marilor puteri din lume, în special odată cu dezvoltarea economică pe care China a cunoscut-o pășind în secolul XXI. Având un istoric îndelungat și fiind marcată de treceri de la guvernarea dinastică, guvernare care a marcat peste 2000 de ani din istoria sa, la statutul de republică, ulterior republică populară, parcursul Chinei a cunoscut atât ascensiunea, cât și declinul. De la Regatul de Mijloc ^{zhōngguó} 中國 Zhong guo, căreia țările vecine îi plăteau tribut, la o țară marcată de războaie civile, tensiuni la guvernare, revolte și revoluții, China ajunge în secolul XXI cea de-a doua mare putere economică din planul internațional.

Perioada modernă surprinde China într-o stare declin, ultima dinastie guvernatoare, dinastia Qing, aflându-se în incapacitatea de a gestiona evenimentele din plan intern și internațional, aspect care a condus la revoluții și revolte civile, și în final la sfârșitul perioadei dinastice. Invasia japoneză a reprezentat, de asemenea, un moment sumbru în istoria acesteia, prin atrocitățile pe care forțele japoneze le-au comis împotriva societății civile chineze. Finalul războiului sino-japonez nu a adus după sine finalul conflictelor interne, lupta între Partidul Naționalist și Partidul Comunist fiind o altă realitate dură cu care societatea s-a confruntat și care nu a încetat până în anul 1949, când Naționaliștii s-au retras în Taiwan și s-a proclamat Republica Populară Chineză, la 1 octombrie 1949. În perioada inițială a guvernării comuniste, China s-a concentrat asupra securității, a legitimității noii forme de guvernare și a reclădirii societății conform doctrinelor marxist-leniniste.

Odată cu anul 1978, odată cu venirea la guvernare a lui Deng Xiaoping, acesta adoptă politica de deschidere a Chinei spre spațiul internațional, ceea ce aduce după sine o serie de reforme economice care pun bazele modernizării Chinei și care au avut o contribuție importantă la dezvoltarea Chinei din toate punctele de vedere. China este în continuare țara cu cea mai mare și cea mai rapidă creștere economică din lume, având, de asemenea, un cuvânt important de spus în organizațiile internaționale de la nivel mondial, și totodată asumându-și rolul de mare putere responsabilă în lume.

Odată cu venirea la guvernare a lui Xi Jinping în anul 2012, China pășește într-o nouă etapă, Xi lansând concepte precum *Visul Chinei*, respectiv planul de transformare a țării într-o țară moderat-prosperă, precum și dezvoltând socialismul cu specific chinez ca doctrină de partid, un tip de socialism care este suma contribuțiilor tuturor liderilor chinezi care au marcat dezvoltare Chinei, și anume: teoriile lui Deng, *Cele Trei Reprezentări* ale lui Jiang Zemin, *Viziunea Științifică asupra Dezvoltării* a lui Hu Jintao, și mai nou-apăruta *Gândire Xi Jinping*, care adaptează fundamentele marxiste la necesitățile și la condițiile actuale ale Chinei. În plan extern, China urmează calea diplomației publice, manifestată prin diplomația culturală, mizând pe cultura sa milenară pentru a pătrunde în spațiul internațional. De asemenea, având în vedere tendința de globalizare specifică secolului în care ne aflăm, atenția Chinei și a specialiștilor în domeniu a fost îndreptată asupra teoriilor despre putere venite din occident și împărțite de către Joseph Nye Jr. în hard power, respectiv soft power.

Așa cum s-a întâmplat și anterior, conceptele și practicile din relațiile internaționale lansate în afara spațiului asiatic au fost adoptate și integrate în politicile Chinei, nu înainte însă de a fi trecute prin filtrul cultural, politic și ideologic al țării, acestea suferind, desigur, transformări și identificându-se modalități prin care pot fi adaptate pentru a răspunde nevoilor Chinei și a susține ascensiunea acesteia în sfera internațională. În special în plan regional, în Asia de Sud-Est, unde dezvoltarea Chinei a fost salutată, aceasta lansând diplomația regională 周边 ^{zhōubīān} zhou bian și având în vedere și nivelul precar de dezvoltare economică al majorității țărilor din regiune, puterea de atracție, respectiv soft power, a avut un rol deosebit de important în stabilirea legăturilor de cooperare China și celelalte state, China concurând cu Statele Unite ale Americii pentru a dobândi mai multă influență în zonă și pentru a se asigura de continuitatea propriei evoluții. Nu doar în plan regional, ci și în plan internațional, China investește sume exorbitante pentru a dobândi putere de atracție și pentru a se face vizibilă și cunoscută lumii.

Desigur, dezvoltarea economică rapidă a generat neliniști în plan internațional, fiind generate teorii precum *Teoria Amenințarea China*, conform căreia următorul pas al Chinei odată cu dobândirea statutului de țară dezvoltată, va fi acela de a lupta pentru hegemonie, expansiune teritorială și exportul propriului sistem politic. China, pe de altă parte, pentru a răspunde acestor teorii, se bazează în primul rând pe practici diplomatice fundamentate pe cultură, pe *cucerirea* celorlalte state, precum și pe practici soft power prin care șlefuieste opinia publică, lansând totodată, conceptul construirii unei comunități cu un destin comun, concept prezent în rezoluțiile

ONU în ultimii ani, acest concept nefiind unul pur teoretic, China având o contribuție uriașă în dezvoltarea regională și contribuind, de asemenea la evoluția globală.

Motivația alegerii temei

Alegerea temei este justificată în primul rând de relevanța pe care China o are în spațiul internațional, precum și conduita aceasta în zona Asiei de Sud-Est, o zonă în care percepția Chinei este diversă, fiind marcată atât de afinitățile statelor față de principalul competitor al Chinei în zonă, SUA, dar și de alți factori precum istoricul relațiilor cu respectivele state. De asemenea, concepte precum *noua diplomatie*, *diplomația culturală*, *soft power cu specific chinezesc*, puterea de atracție a Chinei sunt concepte nou apărute, dezvoltate în urma evoluției societății, concepte care, pentru o mai bună înțelegere a modului de aplicare, necesită un studiu aprofundat. Pe de altă parte, apariția Chinei în spațiul internațional este o prezență nouă, o prezență care nu urmează tiparul marilor puteri și ale cărei acțiuni influențează într-o oarecare măsură întreg spațiul internațional, conduita acesteia și modul de acționare fiind, de asemenea deosebit de relevant spre a fi analizat și studiat în profunzime. Rolul Chinei în Asia de Sud-Est are o importanță deosebită din punct de vedere geopolitic, ținând cont de diversiunile încă prezente în această zonă, iar modul prin care China reușește să își crească nivelul puterii soft pentru a dobândi influență este relevant în ceea ce privește relațiile internaționale în perioada contemporană. De asemenea, apelul la exportul culturii proprii pe care China îl face prin intermediul instrumentelor soft power, este de asemenea relevant pentru a analiza veridicitatea imaginii pe care guvernul chinez o construiește în sfera internațională cu ajutorul Institutelor Confucius. Totodată, se poate observa un interes crescând față de relațiile internaționale ale Chinei în sfera academică, precum și față de China ca actor internațional, intenționând ca prin acest studiu să contribuim la literatura deja existentă, printr-o nouă perspectivă de studiu.

În ultimul rând, alegerea prezentei teme deține și motivația personală, fiind fundamentată de studiile anterioare pe care le-am efectuat în vederea unei mai bune înțelegeri a spațiului chinez și a politicii externe a Chinei, precum și a modului în care țara intenționează să își îndeplinească obiectivele de natură internațională.

Relevanța cercetării

Influența Chinei în plan internațional este una crescândă, iar modul de relaționare cu țările vecine din Asia de Sud-Est prin prisma diplomației de vecinătate, gestionarea disputelor de la graniță precum și a celor maritime, precum și gestionarea rivalității față de SUA în zonă, are o importanță deosebit de mare în ceea ce privește modelul conform căruia guvernul chinez se raportează la relațiile cu celelalte țări din afara spațiului asiatic.

Având în vedere dezvoltarea rapidă a Chinei și prezența din ce în ce mai mare a acesteia în spațiul internațional, precum și diferențele majore existente între cultura asiatică, respectiv chineză și cultura occidentală, o bună înțelegere a motivelor care stau în spatele acțiunilor Chinei pot aduce beneficii în ceea ce privește modul de relaționare cu această mare putere aflată în proces de ascensiune. Diferențele majore din punct de vedere cultural, precum și din punct de vedere ideologic, totodată și al modului de acționare al Chinei pot conduce la înțelegerea eronată a intențiilor acesteia în plan internațional și la incapacitatea de a gestiona inițiativele de cooperare pe care aceasta le propune. Conceptele, respectiv practicile pe care China le adoptă, în special cele provenite din spațiul occidental, așa cum este și cazul noii diplomații, precum și a conceptului soft power, sunt trecute prin filtrul culturii și al civilizației chineze, urmând a fi adaptate la necesitățile curente ale țării, la setul de norme și valori relevante pentru China și sunt puse în practică sub același nume, căpătând însă, în urma transformărilor aplicate, trăsături chinezești, sau așa cum mai este cunoscut, *specific chinezesc*.

Aceasta a fost traiectoria pe care și conceptul *soft power* a urmat-o, devenind mai degrabă *soft power cultural cu specific chinezesc*. Prin urmare, bazându-ne strict pe cunoștințele occidentale cu privire la conceptele comune, este dificil de înțeles valențele pe care aceleași concepte le au în spațiul chinez, drept pentru care alegerea acestei teme este justificată de necesitatea unei înțelegeri amănunțite a unor concepte actuale, din perspectivă chineză. Modul în care China pune în aplicare setul de practici diplomatice din sfera noii diplomații culturale este unic, având trăsături specifice, iar o mai bună înțelegere a motivelor care stau în spatele tuturor acțiunilor Chinei pot oferi o privire de ansamblu asupra comportamentului Chinei în spațiul internațional și pot, de asemenea anticipa traiectoria pe care aceasta o va urma în viitor.

Noutatea și originalitatea cercetării

Din punct de vedere al conceptelor pe care aceasta le introduce, lucrarea prezintă o nouă perspectivă asupra relațiilor internaționale ale Chinei, precum și a impactului pe care aceasta îl are în spațiul Asiei de Sud-Est, prin prisma exportului de cultură și al diplomației culturale. Prezenta lucrare analizează un subiect nou în domeniul relațiilor internaționale, cu teme care, datorită caracterului recent al acestora, încă nu au fost explorate suficient în cadrul lucrărilor de specialitate. Pentru a înțelege modul în care diplomația culturală a Chinei se materializează, am considerat de cuviință expunerea și analiza principalelor valori culturale ale Chinei, valori care au influențat gândirea națiunii chineze și implicit, a liderilor chinezi, precum și modul în care acestea influențează politica externă a țării.

De asemenea, un alt aspect care confirmă caracterul inovator al lucrării îl reprezintă prezentarea conceptelor prezente, expuse și analizate din perspectiva chineză, analiză efectuată în urma cercetării studiilor de specialitate publicate în spațiul asiatic în limba chineză, studii care, din motive care țin de ordinul barierei lingvistice, precum și prin prisma dificultății de accesare al acestora, conferă originalitate cercetării, astfel că în realizarea lucrării s-a recurs la consultarea cu precădere a literaturii de specialitate în limba chineză.

Totodată, lucrarea are un caracter interdisciplinar, reunind perspective culturale cu studii politice și teorii din sfera relațiilor internaționale, oferind astfel o perspectivă complexă asupra temei cercetate. Nu în ultimul rând, această lucrare contribuie la diversificarea literaturii existente la ora actuală, în domeniul relațiilor internaționale dedicate zonei Asiei, oferind un punct de vedere nou și relevant în acest domeniu.

Scopul cercetării

Scopul lucrării este acela de a expune și de a înțelege modul în care China acționează prin prisma diplomației culturale, respectiv a diplomației vecinătății în plan regional și felul în care guvernul chinez promovează resursele culturale ale țării care sunt transpuse în instrumente soft power pentru a dobândi influență în plan regional, pentru a crea o imagine pozitivă în țările față de care China manifestă interes, și totodată pentru a formula un răspuns și a respinge teoriile care descriu dezvoltarea rapidă a acesteia drept o amenințare la adresa securității din spațiul Asiei de

Sud-Est. De asemenea, pentru a evidenția acest aspect, am considerat a fi relevant modul în care guvernul chinez interacționează, din punct de vedere diplomatic cu cele mai importante state din Asia de Sud-Est, respectiv statele care compun ASEAN, acestea aflându-se într-o relație de interdependență din punct de vedere economic, cultural și social.

Obiectivele de cercetare

Lucrarea analizează modul în care China percepe noțiuni precum noua diplomație publică, diplomația culturală, soft power cultural și care sunt, în prezent, teoriile în baza cărora aceste noțiuni sunt transpuse în practici de către guvernul chinez. De asemenea, lucrarea își propune să determine modul în care China se raportează la spațiul din Asia de Sud-Est, precum și aflarea practicilor prin care guvernul chinez acționează pentru a spori nivelul soft power în cele zece țări din cadrul ASEAN. Totodată, lucrarea își propune să exploreze rolul pe care Institutele Confucius îl au în promovarea culturii, a civilizației și a propagării studiului limbii chineze, ca instrumente ale soft power cu specific chinezesc, precum și să constate dacă aceste produse reprezintă o modalitate eficientă de a dobândi putere de atracție în zonă. În această ordine de idei, am conturat două obiective principale, completate de o serie de obiective secundare, după cum urmează:

Obiective principale:

- Analizarea și expunerea conceptelor noii diplomații și a diplomației culturale din perspectivă chineză.
- Identificarea și determinarea modului în care guvernul chinez își manifestă influența făcând uz de diplomația culturală pentru a crește nivelul puterii de atracție în cadrul țărilor din componența ASEAN.

Obiective secundare:

- Identificarea, consemnarea și recunoașterea principalelor valori culturale confucianiste care definesc gândirea chineză și care sunt reflectate în politica externă a țării, cu scopul de a conferi o mai bună înțelegere a acțiunilor inițiate de către factorii chinezi de decizie politică;

- Definierea, explicarea și clarificarea conceptelor de diplomatie tradițională, diplomatie culturală pentru a contrasta diferențele de percepție din gândirea chineză cu privire la aceiași termeni;
- Înțelegerea, analizarea și explicarea diferențelor dintre soft power și soft power cu specific chinezesc, împreună cu trăsăturile, atributele și gradul de importanță al acestuia în politica externă a Chinei;
- Identificarea surselor, a componentelor, a principalelor instrumente și a caracteristicilor soft power cu specific chinez, precum și semnificația acestora în procesul de dezvoltare al țării;
- Expunerea și analizarea diplomatiei regionale în contextul relațiilor internaționale ale Chinei cu țările ASEAN;
- Evaluarea principalelor obstacole și provocări în exercitarea influenței culturale a Chinei în țările ASEAN.

Întrebări de cercetare

- Care este relația dintre cultura chineză și diplomația culturală a Chinei?
- Care sunt elementele comune ale culturii și ale diplomatiei chineze?
- Ce înțelegem prin conceptele *soft power* și *soft power* cu specific chinezesc din perspectiva chineză?
- Care sunt principalele instrumente ale soft power cu specific chinezesc și care este impactul acestora asupra relațiilor cu țările ASEAN?
- Care este rolul și relevanța cooperărilor din domeniile cultural-educational asupra relațiilor cu țările ASEAN?
- Care sunt provocările și limitările soft power cu specific chinez în țările din ASEAN?

Limitările cercetării

Prezenta lucrare își propune analiza rolului și a influenței pe care China îl are în țările din cadrul ASEAN, țări reprezentative pentru zona Asiei de Sud-Est, prin prisma diplomatiei culturale și a soft power, precum și modul în care conceptele au fost adoptate, percepute și asimilate în politica chineză. În elaborarea acesteia s-au utilizat cu precădere surse de proveniență chineză,

precum și rapoarte ale Partidului Comunist Chinez sau discursuri ale liderilor chinezi în limba de proveniență. Deși bariera lingvistică nu a reprezentat un impediment în analiza surselor, una din limitele cercetării o reprezintă accesul dificil la informații, având în vedere restricțiile de accesare a informațiilor provenite din China, care pot fi consultate doar din interiorul țării, precum și caracterul mai degrabă subiectiv al acestora, având în vedere procesul de cenzurare al tuturor publicațiilor. De asemenea, ținând cont de variabilele la care este supus conceptul soft power, orice acțiune, interacțiune sau schimbare la nivel politic, fie în China, fie în țările din cadrul ASEAN analizate în această lucrare, pot genera teorii și rezultate diferite.

Totodată, fiind un concept mai degrabă nou, acesta este încă în curs de explorare în cadrul specialiștilor chinezi, astfel încât noi teorii cu privire la soft power sunt lansate în mod regulat. În același timp, relațiile dintre China și alți actori care nu au fost analizați în această lucrare, pot influența analiza și implicit concluziile. Chiar și ținând cont de aceste condiții, lucrarea deschide noi orizonturi, fundamentul teoretic al acesteia reprezentând un punct de plecare concret, care poate conduce la aprofundări ulterioare, spre exemplu, la extinderea analizei influenței soft power chinezesc asupra întregului continent asiatic, precum și la adaptare, prin adăugarea de noi rezultate, în funcție de dinamica politică a Chinei.

Metodologia cercetării

Abordarea metodologică în acest caz, propune o lucrare teoretică ghidată de metoda calitativă care se transpune într-un cadru științific ce conduce spre un studiu de caz cu scopul de a contribui la o mai bună înțelegere a modului în care soft power, ca un instrument din cadrul politicii externe poate influența puterea de atracție a unei țări în cadrul internațional.

În elaborarea lucrării, strategiile de cercetare folosite sunt compuse dintr-un set de metode, tehnici și instrumente care, combinate, să conducă la rezultate relevante pentru domeniul de cercetare și care să reprezinte un reper în cercetările ulterioare.

Metodele de cercetare utilizate au fost alese cu scopul de a obține concluzii și rezultate obiective, în pofida caracterului variabil al datelor relevante pentru studiu. Analiza amănunțită a literaturii de specialitate atât în domeniul studiilor culturale, cât și al relațiilor internaționale și al studiilor politice a facilitat procesul de înțelegere al rezultatelor existente, precum și al direcțiilor care fie nu au fost explorate, fie au fost explorate insuficient.

Pornind de la informațiile și datele existente în țara-sursă, prin prisma cercetării calitative, în situația studiului de caz, vom putea obține o înțelegere extinsă a modului în care soft power cu specific chinez a fost perceput de către țările analizate. Perspectiva lucrării se bazează pe o serie de teorii complexe care au fost ulterior adaptate fiecărei zone. Natura realității, în acest caz, poate fi cunoscută prin expunere și analiză amănunțită, în special în cazul surselor de proveniență chineză, având în vedere gradul redus de transparență pe care acestea îl dețin, însă chiar și în aceste condiții, putem formula o perspectivă asupra modului în care China percepe aceste fenomene.

Analiza conceptelor soft power sau diplomație culturală chineză și modul de aplicare al acestora precum și rezultatele acestora, sunt, de asemenea supuse unor variabile care pot provoca răsturnări de situație rapide și ale căror rezultate sunt valabile într-o anumită perioadă de timp, având în vedere factorii externi și dinamica acțiunilor actorilor internaționali.

Studiul de caz explică parțial o situație expusă prin analiza amănunțită a documentelor, respectiv a literaturii de specialitate ca mod de colectare al surselor, situație care ulterior poate fi extrapolată către un număr mai mare de cazuri, motiv pentru care, observând modul de acționare al Chinei în statele din componența ASEAN, precum și rezultatele generate, vom putea crea ipoteze ulterioare pe care să le aplicăm într-un alt context pentru a putea identifica un anumit tipar comportamental al unei mari puteri în dezvoltare care intenționează să își crească influența în afara granițelor sale, cu scopul de a obține, prin metoda atracției, rezultatele dorite. Relațiile dintre China și ASEAN, respectiv individual, în cadrul relațiilor bilaterale cu fiecare stat din componența ASEAN, au fost expuse într-o manieră descriptivă, care să identifice și să explice ulterior modalitățile de folosire ale puterii soft și rezultatele acestora, atât privind feedback-ul țării-țintă, cât și atitudinea guvernelor din țările vizate.

Analiza resurselor de primă-mână, făcând parte din categoria surselor primare, precum rapoarte ale Partidului Comunist Chinez, interviuri, discursuri ale liderilor chinezi, completate de date obținute din cadrul Ministerului Afacerilor Externe sau ale Ambasadelor Chinei în țările-țintă corelată cu analiza comparativă a datelor, prin intermediul cercetării comparative, ne poate conduce spre posibilitatea de a încadra rezultatele într-un context mai larg, respectiv de a putea compara acțiunile Chinei în cadrul ASEAN, precum și în cadrul relațiilor bilaterale, pentru a identifica un tipar conform căreia comportamentul diplomatic al Chinei se materializează și pentru a putea aplica acest model în baza unei alte noi teorii. De asemenea, metoda cercetării prin

comparație va reduce informațiile la elementele comune ale acestora, având în vedere, în același timp, elementele variabile.

Tematica lucrării implică o cercetare de tip longitudinal, cu scopul de a studia schimbarea, evoluția și transformările pe care societățile din Asia de Sud-Est le-au suferit în urma interacțiunii cu China, utilizând cercetarea prin studii descriptive pentru a înțelege fenomenul soft power, completată de studiul explicativ, care este folosit pentru a explica relațiile dintre acestea și pentru a urmări efectele lor. Subiectul cercetării este diplomația culturală, respectiv soft power cultural cu specific chinez, ca instrument utilizat de către China în țările din componența ASEAN, obiectul studiului fiind reprezentat de către politicile externe și practicile diplomatice ale Chinei.

Structura tezei

Lucrarea este structurată în patru capitole, menite să ofere răspunsuri detaliate întrebărilor de cercetare formulate la începutul tezei și totodată oferă cadrul necesar pentru a crea o înțelegere profundă asupra temei. Primul capitol, numit *Cultura: fundamentul diplomației chineze*, introduce elementele culturii chineze corelate cu normele diplomației chineze. Pentru o mai bună înțelegere a modului de gândire chinez, este necesară o cunoaștere a principalelor concepte care definesc cultura chineză și care au marcat modul de gândire al chinezilor. Primul subcapitol relevă valorile culturale ale Chinei în istorie și modul în care aceasta a inspirat restul țărilor din zona Asiei, prin exportul filosofiei confucianiste, filosofie care, în Sud-Estul Asiei a căpătat statutul de religie. Cu toate că filosofia confucianistă a stat la baza societății chineze, reprezentând *blazonul* Chinei, epoca modernă vine cu o nouă provocare, care zguduie din temelii societatea chineză, dărâmand toate conceptele vechi. Perioada modernă înseamnă pentru China o perioadă a reformării, a restructurării și a dorinței de modernizare. Principalul element care stă la baza culturii chineze este armonia. În accepțiunea chineză, armonia reprezintă normalul, firescul, fiind valoarea care dezvoltă echilibrul și care, aplicat la nivelul societății, creează o societate armonioasă, care se dezvoltă în mod firesc, fără a crea daune și care poate reprezenta o sursă de inspirație, un etalon pentru restul comunităților înconjurătoare.

Reprezentantul gândirii confucianiste este Confucius, o personalitate chineză, gânditor revoluționar, care a propus un set de norme, precum 仁^{rén} – omenie, 恕^{shù} – altruism, 忠^{zhōng} zhong

– loialitate și definiția omului care reușește să își însușească aceste valori și să devină un 君子^{jūnzǐ} junzi
– domn, om virtuos. Dacă în perioada dinastică, în special în dinastiile Song sau Han, confucianismul atinge nivelul maxim de popularitate, însuși statul ghidându-se după regulile propuse de Confucius, în perioada modernă, în special începând cu cea de-a doua jumătate a secolului al XIX-lea, societatea chineză adoptă o atitudine de respingere a confucianismului, cu scopul de a atinge mai degrabă modernizarea, aspecte care sunt ilustrate în subcapitolul 1.2, *Confucianismul și provocările moderne*. Respingerea tradiției confucianiste a condus China spre un vid al valorilor, valori care nu au reușit să fie înlocuite cu concepte științifice, așa cum sugera mișcarea radicală anti-confucianistă apărută în prima parte a secolului al XX-lea. Curentul materialist-dialectic a determinat confucianiștii chinezi să se retragă în alte părți ale Asiei, unde gândirea confucianistă a continuat să evolueze, ulterior creând ceea ce cunoaștem sub numele de noul confucianism modern, o filosofie care are la bază procesul de renaștere al valorilor confucianiste, reîntoarcerea la tradițiile care au conferit pentru mii de ani, o identitate poporului chinez.

Observăm, odată cu pășirea în secolul XXI, un interes crescând al liderilor chinezi față de tradiție, față de cultura chineză, și implicit față de valorile confucianiste, aspecte care pot fi regăsite în subcapitolul 1.3, *Noul confucianism modern*. Așa cum am subliniat, confucianismul nu a reprezentat doar un set de valori care să conducă spre o viață armonioasă, ci a fost, pentru o perioadă de timp, un curent implicat în sfera politică, cunoscut drept *confucianismul politic*, care este discutat în subcapitolul 1.4, cu același nume. Confucianismul politic relevă modul în care valorile general valabile ale lui Confucius pot fi aplicate în sfera politicii, pentru a extinde efectul acestor valori la nivelul societății și pentru a ajunge la *guvernarea ideală*, ceea ce ne transpune în subcapitolul 1.5, *Aspecte confucianiste reflectate în politica internă și externă a Chinei*, unde se explică modul în care China contemporană adoptă un set de norme de inspirație confucianistă, din tradiția culturală a țării, pe care le include în politica sa, atât în plan intern, cât și în plan extern.

Cel de-al doilea capitol al lucrării, *Diplomație și soft power*, surprinde noile concepte apărute în domeniul relațiilor internaționale. Subcapitolul 2.1 identifică *noua formă de diplomație* pe care o încadrează în contextul contemporan și căruia îi este atribuită o definiție. Importanța noii diplomații este una semnificativă, având în vedere faptul că în societatea contemporană, normele diplomației tradiționale, care urmează un set de reguli bine stabilit și în urma cărora sunt obținute rezultate controlate, este înlocuită de aceste noi practici, care fac trecerea la contactul dintre oameni

și oameni, construind relații și având în vedere publicul țării-țintă. Desigur, aceste noi practici au fost adoptate și de către China, care, odată cu dezvoltarea rapidă din punct de vedere economic, urmărește să identifice o modalitate optimă prin care să obțină mai multă *putere* în plan internațional, identificând drept obiect, cultura. Modul în care China se raportează la noua diplomatie, precum și înțelesurile pe care China i le acordă, pot fi regăsite pe parcursul subcapitolului 2.2, numit *Provocările noii diplomații în China*.

Teoriile noii diplomații aduc după sine o nouă clasificare a puterii în contextul internațional, clasificare expusă de către Joseph Nye, care separă conceptul de *putere* în *hard power*, respectiv *soft power*. Soft power, puterea blândă, sau, așa cum am numit-o, puterea de atracție, se referă la modul în care țările pot identifica modalități sau tipare care să le aducă influență în rândul altor țări, fără uzul coerciției, toate aceste concepte fiind expuse și supuse analizei în subcapitolul 2.3, *Noua abordare în politica externă: soft power*. Următorul subcapitol, Adoptarea conceptului soft power, explică modul specific și motivele Chinei în conformitate cu care politica sa externă din ultimii ani acordă din ce în ce mai multă atenție puterii de atracție, respectiv soft power.

Este foarte important de subliniat modul în care China reușește să coreleze sensul soft power cu nucleul civilizației sale, respectiv tradiția culturală, care, privite dintr-o perspectivă comparativă, au elemente comune, specialiștii chinezi îndemnând la integrarea culturii în politica țării. Pentru a avea o înțelegere cuprinzătoare asupra modului de acționare a soft power și utilitatea acestuia, considerăm de cuviință o analiză a *Atributelor și resurselor soft power*, realizată în subcapitolul 2.5, ajungând, ulterior la o discuție amănunțită și argumentată pe parcursul subcapitolului 2.6, cu privire la *Importanța soft power în relațiile internaționale*.

Soft power este deosebit de relevant în contextul actual al globalizării, întrucât o țară puternică nu este o țară care deține forțe coercitive, ci o țară care atrage prin valori politice, cultură, model de dezvoltare sau capacitatea de a gestiona chestiuni globale într-o manieră pozitivă. În această ordine de idei, China, înțelegând importanța soft power în relația cu celelalte țări, în special cu țările din imediata sa vecinătate și impactul pe care puterea de atracție îl deține, lansează concepte precum *ascensiune armonioasă*, *dezvoltare armonioasă* sau *societate armonioasă*. Cu toate acestea, soft power nu a avut parte numai de o integrare cu valențe pozitive la nivelul relațiilor internaționale, existând o serie de cercetători care au evidențiat limitările și caracteristicile care transformă soft power într-un concept supraevaluat, având în vedere valențele relativ subiective ale acestuia. Ultimul subcapitol tratează *Teoria lui Joseph Nye din perspectivă chineză*, explicând

modul în care soft power este discutat în literatura de specialitate din China, existând opinii contradictorii față de cea exprimată de către Joseph Nye.

Cel de-al treilea capitol al lucrării, *Soft power made in China*, analizează în profunzime, din toate punctele de vedere, soft power cu specific chinezesc. Subcapitolul 3.1, denumit *Evoluția soft power cu specific chinezesc*, explică modul în care China a preluat și a asimilat soft power, întrucât, asemenea oricăror strategii sau idei preluate din exterior, pentru a funcționa și pentru a conduce la rezultatele dorite, este trecută prin filtrul gândirii chineze, suferind modificări cu scopul de a se adapta nevoilor țării și totodată pentru a oferi coerență în acțiunile întreprinse de către China în plan internațional. Înțelegerea pe care China o are cu privire la soft power însumează o serie de factori, dintre care, cel mai relevant aspect este factorul cultural, atitudinea pe care China îl are, luând în considerare moștenirea culturală chineză. Importanța pe care soft power, devenit *soft power cu specific chinezesc* o are pentru guvernul chinez, este redată de numărul mare de cercetători care s-au angajat în analiza acestui concept, precum și de aducerea sa spre dezbateră în cadrul Congreselor Partidului Comunist Chinez, începând cu Cel de-al Șaisprezecelea Congres al Partidului Comunist Chinez, care, deși nu menționează concret acest termen, regăsim direcțiile pe care soft power le va urma în politica chineză, având în vedere asimilarea și adaptarea sa.

Cel de-al doilea subcapitol analizează *Rapoartele din urma Congreselor Partidului Comunist Chinez* începând cu anul 2002, urmărind cadrul în care conceptul soft power a fost menționat pe parcursul celor mai bine de douăzeci de ani și transformările pe care acesta le-a suferit. Rapoartele din urma Congreselor Partidului Comunist Chinez nu sunt singurele surse relevante în care soft power este discutat în China. Subcapitolul 3.3 ilustrează modul în care *soft power este perceput în cadrul dezbaterilor teoretice*, în China formându-se școli de gândire care analizează soft power, atât în cadrul teoretic, cât și în cadrul practic, urmărind rezultatele în timp și propunând diferite abordări cu scopul de a exploata la maxim oportunitățile pe care acesta le poate implica, în special în cadrul dezvoltării Chinei. În urma identificării celor două expuneri anterioare, una din perspectivă politică, analizând Rapoartele din urma Congreselor Partidului Comunist Chinez, și o alta, academică, luând în considerare ideile Școlilor de gândire chineze care au efectuat analize asupra soft power, capitolul 3.4 propune o analiză a *Componentelor și caracteristicilor soft power chinezesc*, identificând, analizând și explicând ceea ce în China este cunoscut drept cei șase stâlpi ai soft power chinezesc, respectiv puterea de atracție culturală, expansiunea mijloacelor de comunicare, valorile politice, modelul de dezvoltare al țării, instituțiile

internaționale și tentația economică, pe de o parte, iar coeziunea culturală, atracția culturală, puterea de inovație culturală, integrarea culturală și radiația culturală, pe de altă parte. În continuare, următorul subcapitol identifică *Semnificația pe care soft power o are în plan internațional, pentru dezvoltarea internațională a Chinei*, luând în considerare progresele pe care țara le-a făcut, atât în înțelegerea și în adaptarea conceptului, cât și în aplicarea practicilor în plan internațional pentru a dobândi putere de atracție. Subcapitolul 3.6 identifică, în urma analizelor efectuate anterior, *Principalele instrumente ale soft power chinezesc: cultura, respectiv economia*, explicând modalitățile în care China acționează în plan internațional, în baza acestor două mijloace. În primul rând, din punct de vedere al culturii, pentru a se face cunoscută în plan internațional și pentru a-și crea o imagine pozitivă, China inițiază proiectul Institutul Confucius, după modelul occidental al Institutelor Cervantes sau Goethe, cu scopul de a face cunoscută cultura sa și totodată de a extinde influența limbii chineze prin promovarea cursurilor de limbă chineză ca mijloc de interacțiune cu China.

Pe lângă aspectul cultural, China se bazează și pe propriul model de dezvoltare economică pentru a-și crește puterea de atracție. În acest sens, în anul 2013 a fost lansat proiectul Noului Drum al Mătăsii, un proiect complex care propune crearea unor rețele de transport pentru a conecta China de Europa pe partea eurasiatică, extinzându-se spre zona Pacificului, a Africii și a Americii. În contextul parteneriatelor economice pe care acest proiect le propune, sunt incluse și cooperări în alte domenii, acoperind o varietate de domenii, incluzând chiar și cultura și educația. Ultimul subcapitol tratează *Progresele înregistrate și strategiile viitoare ale Chinei*, având în vedere eforturile pe care guvernul chinez le-a depus în contextul soft power, cu scopul de a-și îmbunătăți imaginea în plan internațional, dar și cu scopul de a estima direcția pe care China o va alege în viitorul apropiat, în ceea ce privește propria strategie soft power.

Ținând cont de noțiunile explicate în capitolele anterioare, cel de-al patrulea capitol al lucrării expune *Influența culturală și diplomatică a Chinei în regiunea Asiei de Sud-Est*, cu precădere asupra ASEAN, dar și în baza cooperărilor bilaterale cu cele zece state din componența ASEAN: Indonezia, Singapore, Malaiezia, Thailanda, Filipine, Brunei, Cambodgia, Laos, Vietnam și Myanmar. Primul subcapitol tratează *rolul pe care China îl are în zona Asiei de Sud-Est*, prin prisma diplomației regionale, sau a diplomației 周边 ^{zhōubiān} zhoubian, explicând, dintr-o perspectivă culturală, semnificația pe care China o acordă diplomației vecinătății și modul în care aceasta se raportează la statele vecine. Cel de-al doilea subcapitol, *China și ASEAN* prezintă modul

în care China acționează în cadrul ASEAN și totodată importanța ASEAN pentru Asia de Sud-Est, dar și fiecare țară pentru dobândirea unei mai mari puteri de atracție pentru China. Următoarele zece subcapitole analizează, în mod individual relația pe care China o are cu fiecare țară din componența ASEAN, aceste țări reprezentând și nucleul Asiei de Sud-Est, o zonă de mare interes pentru China.

Analiza se concentrează atât pe relațiile diplomatice oficiale, pe parteneriatele economice și de comerț, acordând o atenție deosebită parteneriatelor din zona educațional-culturală, prin intermediul Institutelor Confucius, a Centrelor Culturale și a colaborărilor academice, menite să motiveze anexarea atributului *cultural* în practicile soft power cu specific chinez. Subcapitolul 4.13 însumează efectele soft power cultural în relație cu ASEAN și cu țările din componența sa, *analizând Puterea de atracție a Chinei în regiunea Asiei de Sud-Est*, luând în considerare un factor care, din perspectivă chineză, reprezintă una dintre provocările cu care guvernul trebuie să se confrunte în dobândirea puterii de atracție și în aprofundarea relațiilor cu țările ASEAN, respectiv prezența Statelor Unite ale Americii în zona Asiei de Sud-Est și alianțele strategice pe care acestea le-au încheiat cu țările ASEAN.

Ultimul subcapitol tratează *Oportunitățile și provocările diplomației chineze la nivel regional*, analizate din perspectiva modului în care acestea au fost expuse de către specialiștii chinezi, precum problemele din Marea Chinei de Sud, prezența SUA în zona Asiei de Sud-Est, teoria *Amenințarea China*, multilateralismul competitiv, și altele asemenea acestora, precum și modalități sugerate pentru a gestiona aceste aspecte. China reprezintă un element deosebit de important în zona Asiei de Sud-Est, iar modul în care aceasta va evolua depinde într-o mare măsură nu doar de acțiunile interne ale țării, ci și de raportul în care aceasta se află cu statele din Sud-Estul Asiei.

Bibliografie

Surse primare

A brief overview of China-Thailand relations, (2023), *Embassy of the People's Republic of China in Thailand*, 中泰关系简况, (2023), 中华人民共和国驻泰国大使馆 <<http://th.china-embassy.gov.cn/chn/ztgx/gxgk/>>, [accessed 10.02.2024]

Bureau of International Exchange and Cooperation, Cultural Exchanges between China and Indonesia: A Link to the End of the World, Ministry of Culture and Tourism of the People's Republic of China, (2015), 国际交流与合作局, *中国与印尼文化交流: 浪系天涯纽带长*, (2015), 中华人民共和国文化和旅游部, <https://www.mct.gov.cn/whzx/bnsj/dwwhllj/201506/t20150601_772679.htm>, [accessed 2.02.2024]

China-Indonesia relations will be better in the next 10 years, China-Indonesia "Belt and Road" cooperation will be better in the next 10 years, (2023), *Embassy of the People's Republic of China in the Republic of Indonesia*, 中印尼关系的下个10年会更好, 中印尼“一带一路”合作的下个10年会更好, (2023), 中华人民共和国驻印度尼西亚共和国大使馆, <http://id.china-embassy.gov.cn/sgyw/202310/t20231025_11168124.htm>, [accessed 7.02.2024]

China's Path of Peaceful Development, Information Office of the State Council of the People's Republic of China, *Central People's Government of the People's Republic of China*, (2005), 中国的和平发展道路, 中华人民共和国国务院新闻办公室, 中华人民共和国中央人民政府, <https://www.gov.cn/zwgk/2005-12/22/content_134060.htm>, [accessed 02.02.2024]

Confucius Institute Annual Development Report, *Chinese International Education Foundation*, (2022), 8-92 (10-13). 孔子学院年度发展报告, 中华国际教育基金会, 2022年, 第10-13页, <<https://shorturl.at/ehzI>>, [accessed 01.12.2023]

GAO, United States Government Accountability Office Report to Congressional Requesters, China – ‘With Nearly All U.S. Confucius Institutes Closed, Some Schools Sought Alternative Language Support’, (2023), 1-34 (8). <<https://www.gao.gov/assets/d24105981.pdf>>, [accessed 01.12.2023]

Global Soft Power Index, (2022), <<http://brandfinance.com/softpower>>, [accessed 28.01.2024]

Hu Jintao, Full text of Hu Jintao’s report at the 17th National Congress of the Communist Party of China, (2007) Central People’s Government of the People’s Republic of China, 胡锦涛, 胡锦涛在中共第十七次全国代表大会上的报告全文, (2007) 中华人民共和国中央人民政府, https://www.gov.cn/ldhd/2007-10/24/content_785431.htm, [accessed 15.11.2022]

Hu Jintao, Report at the 18th National Congress of the Communist Party of China, Central People's Government of the People's Republic of China, (2012), 胡锦涛在中国共产党第十八次全国代表大会上的报告, 中华人民共和国中央人民政府, <https://www.gov.cn/ldhd/2012-11/17/content_2268826.htm>, [accessed 4.12.2022]

Jiang Zemin, Full text of the report delivered by Comrade Jiang Zemin at the 16th National Congress of the Communist Party of China, *Central People's Government of the People's Republic of China*, 江泽民, 江泽民同志在党的十六大上所作报告全文, 中华人民共和国中央人民政府, (2002) , <https://www.gov.cn/test/2008-08/01/content_1061490.htm>, [accessed 30.11.2022]

President Xi Jinping’s speech at the United Nations Headquarters in Geneva (2017), *Xinhuanet*, 习近平主席在联合国日内瓦总部的演讲 (2017), 新华网, <http://www.xinhuanet.com/world/2017-01/19/c_1120340081.htm>, [accessed 6.11.2022]

Relations between China and Brunei, (2023), *Ministry of Foreign Affairs*, 中国同文莱的关系, (2023) , 外交部, <https://www.mfa.gov.cn/web/gjhdq_676201/gj_676203/yz_676205/1206_677004/sbgx_677008/>, [accessed 01.03.2024]

Relations between China and Indonesia, (2020), *Ministry of Foreign Affairs*, *中国同印度尼西亚的关系*, (2020), *外交部*,
<<http://id.chinaembassy.gov.cn/zgyyn/sbgxgk/200404/t20040421_2343536.htm>, [accessed 2.02.2024]

Relations between China and Laos, (2024), *Ministry of Foreign Affairs*, *中国同老挝的关系*, (2024),
外交部
<https://www.mfa.gov.cn/web/gjhdq_676201/gj_676203/yz_676205/1206_676644/sbgx_676648/>, [accessed 05.03.2024]

Relations between China and Myanmar, (2024), *Ministry of Foreign Affairs*, *中国同缅甸的关系*,
(2024), *外交部*,
<https://www.mfa.gov.cn/web/gjhdq_676201/gj_676203/yz_676205/1206_676788/sbgx_676792/>, [accessed 27.03.2024]

Relations between China and Thailand, (2024), *National International Development Cooperation*,
<<http://www.cidca.gov.cn/gjhdq/yz/tg2.htm>>, [accessed 10.02.2024]. *中国同泰国的关系*, (2024),
国家国际发展合作者, <<http://www.cidca.gov.cn/gjhdq/yz/tg2.htm>>, [accessed 10.02.2024]

Relations between China and the Philippines, (2023), *Ministry of Foreign Affairs*, *中国同菲律宾的关系*, (2023), *外交部*,
<https://www.mfa.gov.cn/web/gjhdq_676201/gj_676203/yz_676205/1206_676452/sbgx_676456/>, [accessed 15.02.2024]

Relations between China and Vietnam, (2024), *Ministry of Foreign Affairs*, *中国同越南的关系*, (2024),
外交部,
<https://www.mfa.gov.cn/web/gjhdq_676201/gj_676203/yz_676205/1206_677292/sbgx_677296/>, [accessed 26.03.2024]

Sino-Cambodian Relations, Political Relations, (2018), *Embassy of the People's Republic of China in the Kingdom of Cambodia*, 中柬关系, 政治关系, (2018), 中华人民共和国驻柬埔寨王国大使馆, < <http://kh.china-embassy.gov.cn/zgjsx/zzgx/>>, [accessed 04.03.2024]

Tong Xiaoling, H.E. Mme. Tong Xiaoling, *Ambassador of the People's Republic of China to Brunei Darussalam, Receives Interview on the 60th Anniversary of the Founding of the People's Republic of China*, (2009), *Embassy of People's Republic of China in Negara Brunei Darussalam*, <http://bn.china-embassy.gov.cn/eng/sgxws/200909/t20090921_10117500.htm>, [accessed 02.03.2024]

Vuving, Alexander L., 'How Soft Power Works', paper presented at the panel 'Soft Power and Smart Power', American Political Science Association annual meeting, Toronto, 3 September 2009

Xi Jinping, *Let the consciousness of a community with a shared future take root in neighboring countries*, (2013), Xinhua News Agency, 习近平：让命运共同体意识在周边国家落地生根, 2013, 来源：新华社<https://www.gov.cn/ldhd/2013-10/25/content_2515764.htm>, [accessed 05.02.2024]

Xi Jinping, *Hold high the great banner of socialism with Chinese characteristics and work together to build a modern socialist country in an all-round way - Report at the 20th National Congress of the Communist Party of China*, *China Government Network*, (2022), 习近平, 高举中国特色社会主义伟大旗帜 为全面建设社会主义现代化国家而团结奋斗——在中国共产党第二十次全国代表大会上的报告, (2022), 中华人民共和国中央人民政府, <https://www.gov.cn/xinwen/2022-10/25/content_5721685.htm>, [accessed 18.02.2024]

Xi Jinping, *Xi Jinping's speech at the International Academic Symposium to Commemorate the 2565th Anniversary of the Birth of Confucius* (2014), *Xi Jinping Thought on Diplomacy and China's Diplomacy in the New Era*, 习近平, 习近平在纪念孔子诞辰2565周年国际学术研讨会上的讲话 (2014), 习近平外交思想和新时代中国外交, < http://cn.chinadiplomacy.org.cn/2014-09/24/content_76847964.shtml>, [accessed 30.04.2023]

Xi Jinping's Report at the 19th National Congress of the Communist Party of China, *Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China*, (2017), 习近平在中国共产党第十九次全国代表大会上的报告, 中华人民共和国外交部, (2017), <https://www.mfa.gov.cn/web/ziliao_674904/zt_674979/dnzt_674981/qtzt/twwt/xjpzsjsztzyjh/202206/t20220606_10698869.html>, [accessed 05.01.2023]

Xi Jinping's Speech at the Fourth Summit of the Conference on Interaction and Confidence Building Measures in Asia, Xi Jinping Thought on Diplomacy and China's Diplomacy in the New Era, (2014), <http://cn.chinadiplomacy.org.cn/2014-05/21/content_76847992.shtml>, [accessed 03.02.2024]. 习近平在亚洲相互协作与信任措施会议第四次峰会上的讲话, 习近平外交思想和新时代中国外交, (2014), <http://cn.chinadiplomacy.org.cn/2014-05/21/content_76847992.shtml>, [accessed 03.02.2024]

Surse Secundare

Cărți

- Abdul, Hai Julay, Druce, Stephen C. , 一带一路”国别概览文萃 (The Belt and Road Country Profiles: Brunei Darussalam), (Dalian Maritime University Press, 2018)
- Bell, Daniel A., *China's New Confucianism Politics and Everyday Life in a Changing Society* (Princeton University Press, 2010)
- Bonnie S. Glaser, Melissa E. Murphy, 'Soft Power with Chinese Characteristics, the Ongoing Debate', *Chinese Soft Power and Its Implications for the United States*, ed. by Carola McGiffert, (CSIS, 2009), 10-26 (12)
- d'Hooghe, Ingrid, 'Public Diplomacy in the People's Republic of China', *The New Public Diplomacy. Soft Power in International Relations*, ed. by Jan Melissen, (Palgrave Macmillan, 2005), 88-105 (88-90)
- Gilpin, Robert, *War and Change in World Politics*, (Cambridge University Press, 1981)
- Hocking, Brian, 'Rethinking the 'New' Public Diplomacy' in *The New Public Diplomacy. Soft Power in International Relations*, ed. by Jan Melissen, (Palgrave Macmillan, 2005)
- Lanteigne, Marc, *Chinese Foreign Policy*, (Routledge London, 2009)
- Li, Jun, Hayhoe, Ruth, Confucianism and Higher Education in *SAGE Encyclopedia of Diversity in Education*, ed. by J.A.Banks, (Sage Publications, 2012)
- MacDonald, Stuart, et. al., *Soft Power Today Measuring the Influences and Effects*, (The University of Edinburgh, 2017)
- Melissen, Jan, 'The New Public Diplomacy: Between Theory and Practice' in *The New Public Diplomacy. Soft Power in International Relations*, ed. by Jan Melissen, (Palgrave Macmillan, 2005)
- Nicholas J. Cull, *Public Diplomacy – Lessons from the past*, (Figueroa Press, 2009)
- Nye, Joseph S. Jr, *Soft Power The Means to Success in World Politics*, (Public Affairs New York, 2004)
- Peimin, Ni, 'Philosophy of Confucius', in *Dao Companion to Classical Confucian Philosophy*, ed. by Vincent Shen, (Springer Dordrecht, 2013)
- Tompkins, Elyse, *Opposites Attract: The Fusion of Confucianism and Qin Dynasty's Legalism in the People's Republic of China Today*, (Honors Theses, 2011)
- Van Tuijl, Peter, van Dorp, Jan, How is China Supporting Peace and Development?, in *Policy Brief Series*, ed. By Agnieszka Paczynska, (Stimson Centre, 2016)

- Wang, Ruichang, 'The Rise of Political Confucianism in Contemporary China' in *The Renaissance of Confucianism in Contemporary China*, ed. by Fan Ruiping, (Springer Science Business Media, 2011)
- Yao, Xinzhong, *An Introduction to Confucianism*, (Cambridge University Press, 2000)
- Zhang, Chi, *Historical Changes in Relations Between China and Neighbouring Countries (1949-2012)*, (Institute for Security & Development Policy, 2013)
- Zhang, Guozuo, *Research Outline for China's Cultural Soft Power*, (Social Sciences Academic Press China, Springer 2017)
- Zheng, Yongnian, Zhang, Chi, 'Soft Power' and Chinese Soft Power' in *China's Soft Power and International Relations*, ed. by. Hongyi Lai and Yiyi Lu, (Routledge, 2012)

Articole și studii

- Bao, Tran Thai, Thi, Phuong Thao, Nguyen, 'The Cooperation between the Philippines and China in the Field of Culture, Education and Tourism (2001-2021)', *CNU Journal of Higher Education*, 16, (2022), pp. 23-33
- Boisseau du Rocher, Sophie, 'The Belt and Road: China's "Community of Destiny" for Southeast Asia,' *Asie Visions*, 113.06, (2020), pp. 1-48
- Breslin, Shaun, 'The Soft Notion of China's Soft Power', *Asia Programme Paper*, (2011), pp. 1-18
- Bui, Thi Thuyen, 'The History and Current Situation of Educational Exchanges between China and Vietnam', *Journal of Contemporary China Studies*, 6.2, (2019), pp. 73-83 裴,氏秋贤, '中国与越南的教育交流历程与现状', *当代中国研究期刊*, 6.2, (2019), pp. 73-83
- Chai, Winberg, Chai, May-lee, 'The Meaning of Xi Jinping's Chinese Dream', *American Journal of Chinese Studies*, 20.2, (2013), pp. 95-97, <https://www.jstor.org/stable/44289022>
- Chen Shilun, 'China-Cambodia relations under the 21st Century Maritime Silk Road initiative: Risk Analysis under Foreign Aid Relations', *Nanyang Issues Research*, 4.168, (2016), pp. 92-102, DOI: 10.14073/j.cnki.nywtj.2016.04.009. 陈世伦, '21 世纪海上丝绸之路"倡议下的中柬关系: 对外援助关系下的风险分析', *南洋问题研究*, 4.168, (2016), pp. 92-102, DOI:10.14073/j.cnki.nywtj.2016.04.009
- Chheang, Vannarith, 'Strong Party-to-Party Relations Cement Cambodia-China Bilateral Ties', *ISEAS Perspective*, 22, (2023), pp. 2-9, ISSN 2335-6677

- Chin, Hao Huang, 'China's Soft Power in East Asia: A Quest for Status and Influence', *The National Bureau of Asian Research*, 42.01, (2013), pp. 6-7
- Chong, Alan, 'Singapore Engages China's Belt and Road Initiative: The Pitfalls and Promises of Soft Strategies', *NIDS Joint Research Series, Nids ASEAN Workshop 2019 – China's BRI and ASEAN*, *The National Institute for Defense Studies*, (2019), pp. 43-73
- Cui, Xiliang, 'Some Issues in International Chinese Education', *Language Teaching and Research*, 1.189, (2018), pp. 1-7, 崔希亮, 汉语国际教育的若干问题, *语言教学与研究*, 2018年第1期(总第189期), pp. 1-7
- Dai, Rong, 'International public opinion's misunderstanding of Confucius Institutes and countermeasures', *ICCS Journal of Modern Chinese Studies*, 10.2, (2018), 12-18, 戴蓉, 国际舆论对孔子学院的误读及化解对策, *ICCS Journal of Modern Chinese Studies*, 10.2, (2018), pp. 12-18
- Demir, Emre, 'Understanding the Transformation in Chinese Foreign Policy: A Historical Evaluation from 1949 to 2019', *Cappadocia Journal of Area Studies – CJAS*, 1.1, (2019), pp. 6-24
- Faisol Keling, Mohamad, Hishamudin, Md.Som, et.al., 'The Development of ASEAN from Historical Approach', *Asian Social Science*, 7.7, (2011), pp. 169-189
- Fliegel, Michal, Zdrenek, Kriz, 'Beijing-Style Soft Power: A Different Conceptualization to the American Coinage', *China Report*, 56.1, (2020), pp. 1-18, DOI: 10.1177/0009445519895615
- Fu, Ruomei, Huang, Yanling, Ye, Meiyang, 'A Survey on Chinese Language Learning Motivation of Non-Chinese University Students in Jakarta', *Humaniora*, 2.1, (2011), pp. 675-681, 付若玫、黄燕铃、叶美妍, 雅加达非华裔大学生中文学习动机调查, *Humaniora*, 2.1, (2011), pp. 675-681
- Fu, Yuxuan, Khee Chong, Daphne, 'The Relationship between China-Singapore Development Cooperation and Singapore's Chinese Language Education: A Mini-Review', *BCP Social Sciences & Humanities*, 22, (2023), pp. 164-174
- Garcia, Gara Baez, 'China's Peaceful Rise: Political Legitimacy as a soft power strategy', *Opinion Paper, IEEE 133*, (2020), pp. 1-16
- Gonesh, Ashvin, Melissen, Jan, 'Public Diplomacy: Improving Practice', *The Netherlands Institute of International Relations Clingendael, Clingendael Diplomacy Papers*, 5, (2005), pp. 1-27
- Gong, Tiejing, 'On the Dimension of Soft Power', *World Economy and Politics*, 9, (2007), pp. 15-25, 龚铁鹰, 论软权力的维度, *世界经济与政治*, 9, (2007), pp. 15-25

- Hong Van, Vu, 'Overview of Confucianism and the Basic Content of Confucianism', *South Asian Research Journal of Humanities and Social Sciences*, 2.4, (2020), pp. 285-292, DOI: 10.36346/sarjhss.2020.v02i04.010
- Hong, Xiaonan, 'Cultural Soft Power: Semantic Analysis and Element Analysis', in *Philosophical Reflections on "Cultural Soft Power" from the Perspective of "Culture and Humanization"*, ed. by Li Pengcheng et al., (Journal of Xi'an Jiaotong University Social Science Edition, 2009), pp. 7-8, 洪晓楠, 文化软实力 :语义分析与要素分析, 在“文化与人化 ”视野下“文化软实力 ”的哲学反思笔谈, 编辑李鹏程等, 西安交通大学学报(社会科学版, 2009), pp. 7-8
- Hong, Xiaonan, Lin, Dan, 'The Development History and Cultural Implications of Confucius Institutes', *Cultural Journal*, 5, (2011), pp. 30-41, 洪晓楠, 林丹, '孔子学院的发展历程与文化意蕴', *文化学刊*, 5, (2011), pp. 30-41
- Hong, Xiaonan, Qiu Jinying and Lin Dan, Components and improvement strategies of national cultural soft power, *Jiangnan Academic Journal*, 1, (2013), pp. 202-207, 红, 晓楠, 邱金英 林丹, 国家文化软实力的构成要素与提升战略, *江南学刊*, 1, (2013), pp. 202-207
- Hsin-Huang, Hsiao, Michael, Hao Yang, Alan, 'Differentiating the Politics of Dependency: Confucius Institutes in Cambodia and Myanmar', *Issues & Studies*, 50.4, (2014), pp. 11-44
- Hu, Shaohua, 'Confucianism and Contemporary Chinese Politics', *Politics & Policy*, 35.1, (2007), pp. 136-153, <https://doi.org/10.1111/j.1747-1346.2007.00051.x>
- Jiang, Yihuah, 'Confucian Political Theory in Contemporary China', *Annual Review of Political Science*, (2018), pp. 155-173, doi.org/10.1146/annurev-polisci-041916-020230
- Jyrki Kallio, 'Xi Jinping Thought and China's Future Foreign Policy, Multipolarity with Chinese Characteristics', *FIIA Briefing Paper*, 243 (2018), pp. 3-7, ISSN 1795-8059
- Kobayashi, Yuka, King, Josephine, 'Myanmar's Strategy in the China-Myanmar Economic Corridor: a Failure in Hedging?', *International Affairs*, 98.3, (2022), pp. 1013-1032
- Kornphanat, Tungkeunkunt, 'China's Soft Power in Thailand Culture and Commerce: China's Soft Power in Thailand', *International Journal of China Studies*, 7.2, (2016), pp. 151-173
- Kurlantzick, Joshua, 'China's Charm: Implications of Chinese Soft Power', *Policy Brief, Carnegie Endowment for International Peace*, 47, (2006), pp. 1-8
- Li Fengliang Luo Xiaoyi, "'Belt and Road" cultural industry cooperation from the perspective of cross-cultural exchanges', *Journal of Northwestern Polytechnical University (Social Science Edition)*,

- 4, 2018, pp. 34-41, 李凤亮 罗小艺, 跨文化交流视域中的“一带一路”文化产业合作, *西北工业大学学报 (社会科学版)*, 2018 年第 4 期, pp. 34-41
- Li, Chenyang, Yang, Xiangzhang, ‘On China's Cooperation with Neighboring Developing Countries since the 21st Century’, *International Perspectives*, 2, (2017), pp. 1-21, 李晨阳 杨祥章, ‘论 21 世纪以来中国与周边 发展中国家的合作’, *国际展望*, 第 2 期, 2017 年, pp. 1-21
- Li, He, ‘The Chinese Model of Development and Its Implications’, *World Journal of Social Science Research*, 12, (2015), pp. 128-138
- Li, Junyi, ‘Beijing's Confucian Diplomacy’, *Special Research*, 6.5, (1997), pp. 41-62, 李俊毅, 北京的儒學外交, *專題研究*, 6.5, (1997), pp. 41-62
- Li, Lin, Leng, Hongtao, ‘Joseph Nye's Soft Power Theory and Its Revelation Towards Ideological and Political Education’, *Humanities and Social Sciences*, 5.2, 2017, pp. 69-74, doi: 10.11648/j.hss.20170502.13
- Li, Mingjiang, ‘China Debates Soft power’, *The Chinese Journal of International Politics*, 2, (2008), pp. 287-308
- Li, Mingjiang, ‘Soft Power in Chinese Discourse: popularity and prospect’, *RSIS Working Paper*, 165, pp. 3-23
- Li, Xin, Verner, Worm, ‘Building China's Soft Power for a Peaceful Rise’, *Asia Research Centre - Business School, Copenhagen Discussion Paper*, 28, (2009), pp. 1-27
- Li, Zhiyong, ‘The Great Transformation of China's Diplomacy and Its Chinese Characteristics’, *Journal of Contemporary China Studies*, 5.1, (2018), pp. 75-92, 李志永, 中国外交大转型及其中国特色, *当代中国研究期刊*, 第 5 辑, 第 1 期, 2018 年 4 月, pp. 75-92
- Li, Ziguang, ‘One Belt and One Road: Achievements and Ideas, Eurasian Economy’, 4, (2017), 2-18, 李自国, 一带一路: 成果问天与思路, *欧亚经济*, 2017 年, 第 4 期, pp. 2-18
- Liu, Cheng, ‘Current status, Characteristics and Countermeasures of Overseas Research by Confucius Institutes’, *Intercultural Communication Studies*, XX.1, (2011), pp. 195-197, 劉程, 孔子學院海外研究現狀、特点及對策, *跨文化传播研*, XX, 1, (2011), pp. 195-197
- Liu, Cheng, ‘Current status, Characteristics and Countermeasures of Overseas Research by Confucius Institutes’, *Intercultural Communication Studies*, XX.1, (2011), p. 194, 劉程, 孔子學院海外研究現狀、特点及對策, *跨文化传播研*, XX, 1, (2011), p. 194

- Liu, Qing, 'Theoretical Innovation and Practice of China's Neighborhood Diplomacy in the New Era', *International Problems Research*, 2, (2022), pp. 1-19, 刘卿, '新时代中国周边外交的理论创新与实践', *国际问题研究*, 2, (2022), pp. 1-19
- Liu, Zaiqi, Wang Manli, "One Belt, One Road": China's soft power's "Journey to the West", *Jiangnan Forum*, 06, (2016), pp. 48-52, 刘再起, 王曼莉, '一带一路: 中国软实力的"西游"之路', *江汉论坛*, 06, (2016), pp. 48-52
- Lu, Guangsheng, Bie, Mengjie, 'Theoretical exploration and practical innovation of peripheral diplomacy from the perspective of "community with a shared future"', *International Perspectives*, 1, (2018), pp. 14-30, 卢光盛, 别梦婕, '命运共同体"视角下的 周边外交理论探索和实践创新', *国际展望*, 1, (2018), pp.14-30, DOI: 10.13851/j.cnki.gjzw.201801002
- Ma, Jiali, Ravni, Thakur, 'The Five Principles of Peaceful Coexistence: Basic Norms of Contemporary International Relations in World Affairs', *The Journal of International Issues*, 8.4, (2004), pp. 30-34, <https://www.jstor.org/stable/48504903>
- Marks, Paul, 'China's Cambodia Strategy', *Parameters*, (2000), 3.30, pp. 92-108, DOI:10.55540/0031-1723.1993
- McCarthy, M. , 'Zhenghe and the Great Southland: the Context for the Belief that He May Have Voyaged there', *Chinese Overseas Discussion Forum*, (2005), pp. 388-401
- Md, Nasrudin, Md, Akhir, Lee. Chee Leong, Hafiz Muhammad Tahir Ashraf, 'Malaysia-China Bilateral Relations, 1974-2018', *International Journal of East Asian Studies*, 7.1, (2018), pp. 1-26
- Monahy, Manojanran, 'Xi Jinping and the Chinese Dream', *Economic and Political Weekly*, 40.38, (2013), pp. 34-38
- Ngu, Ik Tien, Ngeow, Chow, Bing, 'Soft Power, Confucius Institute and China's Cultural Diplomacy in Malaysia', *Kajian Malaysia*, 39.1, (2021), pp. 55-76, <https://doi.org/10.21315/km2021.39.1.3>
- Nie, Wenjuan, 'Mechanism Theory of Sino-US Strategic Balance in Southeast Asia', *International Political Science*, 1, (2022), 86-113, 聂文娟, '东南亚地区中美战略均衡的机制论', *国际政治科学*, 1, (2022), pp. 86-113
- Nye, Joseph S., 'Soft Power', *Foreign Policy*, 80, (1990), pp. 153-171, <http://www.jstor.org/stable/1148580>

- Nye, Joseph S., Jr., Wang Jisi, 'Hard Decisions on Soft Power: Opportunities and Difficulties for Chinese Soft Power', *Harvard International Review*, 31.2 (2009), pp. 18-22, <https://www.jstor.org/stable/42763291>
- Nye, Joseph, S., 'Soft Power: the Evolution of a concept', *Journal of Political Power*, 2, (2021), pp. 1-14, DOI:10.1080/2158379X.2021.1879572
- Peters, Michael, 'The Chinese Dream: Xi Jinping Thought on Socialism with Chinese Characteristics for a New Era', *Educational Philosophy and Theory*, 49.14, (2017), pp. 1299-1304, <https://doi.org/10.1080/00131857.2017.1407578>
- Phanata, Stephanie, 'The Current Situation and Development of Chinese Language Education in Indonesian Universities in the New Era: A Case Study of the Department of Chinese Language, Universitas Sebelas Maret', *Mandarinable: Journal of Chinese Studies Language, Literature, Culture, and Journalism*, 新时代印尼高校中文教育的现状与发展——以三一一大学中文系为例, 2.1, (2023), pp. 53-57, DOI:<https://doi.org/10.20961/mandarinable.v2i1.641>
- Po, Sovinda, 'The Limits of China's Influence in Cambodia: A Soft Power Perspective', *UC Occasional Paper Series*, 1.2, (2017), pp. 61-75
- Qi, Haixia, 'Disputing Chinese Views on Power', *The Chinese Journal of International Politics*, 10. 2, (2017), pp. 211-239
- Qi, Huaigao, 'New China's 70 Years of Neighbourhood Multilateral Diplomacy: History, Characteristics and Challenges', *World Economy and Politics*, 6, (2019), pp. 43-64
- Qin, Yaqing, Zhu, Liqun, New Internationalism and Chinese Diplomacy, *Foreign Affairs Review*, 84, (2005), 21-27 (25), 秦亚青, 朱立群, 新国际主义与中国外交, *外交评论*, 84, (2005), pp. 21-27, 祁怀高, 新中国 70 年周边多边外交的历程、特点与挑战, *世界经济与政治*, 6, (2019), pp. 43-64
- Qu, Xiaoying, Research on the Source, Characteristics and Significance of Chinese Cultural Soft Power, *Journal of Guizhou Normal University*, 31.1, (2015), pp.1-5, 屈潇影, 中国文化软实力的来源, 特质和意义研究, *贵州师范学院学报*, 31.1, (2015), pp. 1-5
- Rahman, Saifur, 'Does the "Belt and Road Initiative" Possesses Soft Power?', *Contemporary Chinese Political Economy and Strategy Relations: An International Journal*, 5.1, (2019), pp. 301-329
- Ramzan, Maia, 'China's Use of Soft Power Through Culture: Language and Education in Cambodia and Malaysia', *Asia Focus #151 – Asia Programme*, (2020), pp. 1-25

- Risk Analysis under Foreign Aid Relations’, *Nanyang Issues Research*, 4.168, (2016), 92-102 (95-97), DOI: 10.14073/j.cnki.nywtj.2016.04.009. 陈世伦, ‘21 世纪海上丝绸之路’倡议下的中柬关系: 对外援助关系下的风险分析’, *南洋问题研究*, 4.168, (2016), pp. 92-102, DOI:10.14073/j.cnki.nywtj.2016.04.009
- Rošker, Jana S., ‘China’s Modernisation: from Daring Reforms to a Modern Confucian Revival of Traditional Values’ *Anthropological Notebooks*, 20.2, (2014), pp. 89-102, ISSN 1408-032X
- Rošker, Jana S., ‘Modern Confucianism and the Concept of Asian Values’ *Asian Studies IV*, (2016), XX.1, pp. 153-164, DOI: 10.4312/as.2016.4.1.153-164
- Rošker, Jana S., ‘Modern Confucianism and the Intercultural Exchange between China and Central-Eastern Europe 現代儒學及中國與中東歐之間的跨文化交流’, *Taiwan Journal of East Asian Studies*, (2016), 13.2, pp. 127-146, DOI: 10.6163/tjeas.2016.13(2)127
- Rošker, Jana S., ‘Modern New Confucianism and Challenges of Chinese Modernity: Intercultural Dialogues in Chinese Philosophy’, *Culture and Dialogue* 8, 2, (2020), pp. 196-219, DOI:10.1163/24683949-12340084
- Ruan, Zongze, Chen, Yurong, Lan, Jianxue, Song, Junying, Guo, Jinyue, ‘China’s New Diplomacy with Neighborhoods: Seeking Stability through Economic Strategy’, *CIIS Research Report*, 9, (2015), 5-10, 阮宗泽、陈玉荣、蓝建学、宋均营、郭金月, 中国周边新外交: 从经略中求稳定, CIIS 研究报告,第 9 期, 2015 年, 4 月, pp. 5-10
- Ruan, Zongze, Chen, Yurong, Lan, Jianxue, Song, Junying, Guo, Jinyue, ‘New Concepts of China’s Neighborhood Diplomacy and new practices’, *CIIS Research Report*, 9, (2015), 11-22, (11). 阮宗泽、陈玉荣、蓝建学、宋均营、郭金月, 中国周边外交的新理念与新实践, CIIS 研究报告,第 9 期, (2015), pp. 11-22
- Sivarin, Lertpusit, ‘From Laissez Faire to Restriction to Cooperation: A History of Thai Responses to China’s Influence on Thai Chinese Education’, *ISEAS Yusof Ishak Institute*, 21, (2023), pp. 1-11
- Skaggs, Ryan D., Nitus, Chukawe, Jordan Stephens, ‘Characterizing Chinese Influence in Thailand’, *Journal of Indo-Pacific Affairs*, 01.02, (2024), pp. 7-30
- So, Alvin, ‘The Chinese Model of Development: Characteristics, Interpretations, Implications’, *Perspectives on Global Development and Technology*, 13, (2014), pp. 444-464, DOI: 10.1163/15691497.12341311

- Song, Yimin, 'China's peaceful development is a major contribution to the world', *ICCS Journal of Modern Chinese Studies*, 2.1, (2010), pp. 141-147, 宋以敏, 中国的和平发展是对世界的重大贡献, *ICCS Journal of Modern Chinese Studies*, 2.1, (2010), pp. 141-147
- Sudaporn, Imcharoen, Juthatip, Klaitabtim, 'Cultural Diplomacy of China towards Thailand through the Confucius Institutes', *Connexion Journal of Humanities and Social Sciences*, 12.2, (2023), pp. 135-151, doi: 10.14456/connexion.2023.18
- Sun, Hongwei, 'A Brief Discussion of the "Belt and Road Initiative" and the Social and Economic Development of Laos', *Bohai Rim Economic Outlook*, 11, (2018), p. 68, DOI:10.16457/j.cnki.hbhjllw.2018.11.050. 孙宏伟, 简论“一带一路”与老挝社会经济的发展', *环渤海经济瞭望*, 11, (2018), p. 68, DOI:10.16457/j.cnki.hbhjllw.2018.11.050
- Sun, Jisheng, 'China's Diplomatic Practice and the Development of International Relations Theory', *International Political Science*, 7.4, (2022), pp. 27-53, 孙吉胜, 中国外交实践与国际关系理论发展, *国际政治科学*, (2022), 第7卷第4期, 27-53
- Sun, Shao Cheng, 'The Confucius Institutes: China's Cultural Soft Power Strategy', *Journal of Culture and Values in Education*, 6.1 (2023), pp. 52-60
- Sun, Wanning, 'Mission Impossible? Soft Power, Communication Capacity and the Globalization of Chinese Media', *International Journal of Communication*, 4, (2010), pp. 54-72, DOI: 1932-8036/20100054
- Tan, Danielle, 'Small is Beautiful: Lessons from Laos for the Study of Chinese Overseas', *Journal of Current Chinese Affairs*, 41.2, (2012), pp. 61-94, <https://doi.org/10.1177/186810261204100204>
- Tekunan, Susy, 'The Asean Way: The Way To Regional Peace?', *Jurnal Hubungan Internasional*, 3.2, (2014), pp. 142-148, DOI: <https://doi.org/10.18196/hi.2014.0056.142-147>
- Wang, Hongying, 'Multilateralism in Chinese Foreign Policy: The Limits of Socialization', *Asian Survey*, 40.3, pp. 475-491, <https://doi.org/10.2307/3021157>
- Wang, Jing, 'Countermeasures and prospects for cultural exchanges under the strategic background of "One Belt and One Road"', *Cultural Perspective, "Yangtze River Series-Theoretical Research"* 02, (2017), pp. 59-78, 王婧, '一带一路'战略背景下文化交流的对策与展望, 文化视点', *长江丛刊·理论研究*, 02, (2017), pp. 59-78
- Wang, Jisi, 'America in Asia: How Much Does China Care?', *Global Asia*, 2.3 (2006), pp. 24-28

- Wang, Min, 'Stage Analysis of the Chinese Dream Created by the Communist Party of China', *Open Journal of Social Sciences*, 8., (2020), pp. 237-244, DOI: 10.4236/jss.2020.89018
- Wang, Qifeng, Wang, Zhizhang, Zhang, Yin, Research on the Construction of National Soft Power from the Perspective of China's Peaceful Rise, *Yunnan Social Science*, 3, (2009), pp. 59-63, 王,启凤, 王,志章, 张,引, 中国和平崛起视角下的 国家软实力构建研究, *云南社会科学*, 3, (2009), pp. 59-63
- Wang, Ruichang, 'The Rise of Political Confucianism in Contemporary China', in *The Renaissance of Confucianism in Contemporary China Philosophical Studies in Contemporary Culture 20*, ed. by R. Fan, Springer, (2011), pp. 33-45, DOI 10.1007/978-94-007-1542-4_3
- Wang, Sen, 'The Construction of "Partnership" between Vietnam and Major Asia-Pacific Countries', *Southeast Asian Studies*, 3, (2023), pp. 53-66, 王 森, '越南与亚太主要大国的“伙伴关系”构建', *东南亚研究*, 3, (2023), pp. 53-66
- Wang, Yuemei, 'Research on Confucian Political Thought in the 20th Century', *Confucian Cultural Studies 7th Edition*, 2018, pp. 301-334, 王曰美, 20 世纪儒家政治思想研究, 儒教文化研究第 7 辑, 2018, pp. 301-334
- Wang, Yueying, 'A brief discussion of Chinese education in Singapore', *Modern Linguistics*, 10.7, (2022), pp. 1473-1476, DOI: [10.12677/ML.2022.107197](https://doi.org/10.12677/ML.2022.107197), 王悦莹, 浅论新加坡的汉语教育, *现代语言学*, 10.7, (2022), pp. 1473-1476, DOI: [10.12677/ML.2022.107197](https://doi.org/10.12677/ML.2022.107197)
- Wang, Yuzhu, 'Factors affecting China-ASEAN relations and the future development of bilateral relations', *East Asia Papers*, 78, (2010), pp. 1-14, 王玉主, '影响中国东盟关系的因素 以及未来双边关系的发展', *东亚论文*, 78, (2010), pp. 1-14
- Weatherbee, Donald E., 'Brunei: The ASEAN Connection', *Asian Survey*, (1983), 23.6, pp. 723-735
- Wei, Shijie, 'Harmony in Confucian Thought and Building a community of shared future for mankind', *SHS Web of Conferences* 153, (2023), pp. 1-7, DOI: <https://doi.org/10.1051/shsconf/202315301006>
- Wu, Shufang, 'Modernizing Confucianism in China: a Repackaging of Institutionalization to Consolidate Party Leadership', *Asian Perspectives*, 39.2 (2015), pp. 301-324
- Wu, Wang Shiqi, 'Review and Prospects of 30 Years of Diplomatic Relations between China and New Zealand', *South Asia and Southeast Asia Studies*, 2, (2021), pp. 64-76, 吴, 汪世琦, 中新建交 30 年的回顾与展望, *南亚东南亚研究*, 2, (2021), pp. 64-76

- Wu, You, 'The Rise of China with Cultural Soft Power in the Age of Globalization', *Journal of Literature and Art Studies*, 8.5, (2018), pp. 763-778, DOI:10.17265/2159-5836/2018.05.006
- Wu, Zelin, Review of Research on the Development of China's Public Diplomacy, *Journal of Jiangnan University of Social Sciences*, 14.3, (2012), 1-18 (2). 吴泽林, 中国公共外交发展研究综述, 江南社会学院学报, 第 14 卷第 3 期, 2012, pp. 1-18
- Wuthnow, Joel, 'The Concept of Soft Power in China's Strategic Discourse', *Issues & Studies*, 44.2, (2008), pp. 1-28
- Xiao, Qiang, 'Criticism of Contemporary Mainland New Confucianism—Taking Jiang Qing, Kang Xiaoguang, Yu Donghai, Chen Ming, and Qiu Feng as examples', *Literature, History and Philosophy*, 1.358, (2017), pp. 20-40, 肖强, 当代大陆新儒家批判——以蒋庆、康晓光、余东海、陈明、秋风为例, 文史哲, (2017) 年第 1 期, pp. 20-40
- Xing, Liju, 'The Chinese Traditional Cultural Connotation of Xi Jinping's Diplomatic Thought, Research on Xi Jinping's Diplomatic Thought', 6, (2018), pp. 3-19, 邢丽菊, 习近平外交思想的中华传统文化内涵, 习近平外交思想研究, 2018 年第 6 期 总第 140 期, pp. 3-19
- Xiong, Bijun, 'Rethinking China's Development Model', *China Development*, 9.4, (2009), pp. 44-48, DOI: 1671-2404(2009)33-0044-05 熊必军, 关于中国发展模式的再思考, *中国发展*, 9.4, (2009), pp. 44-48
- Xiong, Lumao, 'The Historical Destiny of Modern Neo-Confucianism and China's Modernization', *Journal of Central South University à Social Sciences Edition*, (2006), pp. 317-321 (317), DOI: 1672-3104-2006-03-0317-05, 熊吕茂, '现代新儒学的历史命运与中国现代化', *中南大学学报 à 社会科学版*, (2006), pp. 317-321, DOI: 1672-3104-2006-03-0317-05
- Xizhuang Zhou, Michael, 'Confucius Institute to the South Seas: A Case of Localization and Soft Power in Singapore', *China Review Special feature: Transforming China's Industrial Innovation in the New Era*, 22.1, (2022), pp. 179-219, <https://www.jstor.org/stable/48653984>
- Xu, Lili, He, Wang, 'Analyses on the Present Situation and Prospect of Confucius Institutes in the Philippines', *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, 336, (2019), pp. 975-978, DOI: [10.2991/icsshe-19.2019.237](https://doi.org/10.2991/icsshe-19.2019.237)
- Xu, Lili, Kehua Yu, 'Comparative Study on the Development of Main Language Institutions in the Philippines', *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, 336, (2019), pp. 1062-1065, DOI: [10.2991/icsshe-19.2019.256](https://doi.org/10.2991/icsshe-19.2019.256)

- Yan, Xuetong, 'The Rise of China in Chinese Eyes', *Journal of Contemporary China*, 10.26 (2001), pp. 33-39
- Yang, Shuo, 'China's strategic choices in Southeast Asia from the perspective of soft power', *Frontiers of Social Sciences*, 10.7, (2021), 1718-1723, 杨朔, '软实力视角下中国在东南亚地区的战略选择', *社会科学前沿*, 10.7, 2021, pp. 1718-1723
- Ye, Han, Chen, Juntian, 'Analysis of the Development of Chinese Education in Indonesia Under the Background of the Belt and Road Initiative', *Journal of Zhejiang Academy of Sciences*, 33.4, (2021), 335-341 (337-338), DOI: 10.3969/j.issn.1671-8798.2021.04.011, 叶晗, 陈钧天, '一带一路背景下印度尼西亚华文教育发展探析', *浙江科学学院学报*, 33.4, (2021), 335-341, DOI: 10.3969/j.issn.1671-8798.2021.04.011
- Yu, Tao, Wang, Jiayi, 'Confucius Institutes', *Chinese Studies Oxford Bibliographies*, 06, (2018), pp. 1-22, DOI: 10.1093/OBO/9780199920082-0149
- Yukaruc, Umut, 'A Critical Approach to Soft Power', *Journal of Bitlis Eren University Institute of Social Sciences*, 6.2, (2017), pp. 491-592
- Zhang, Tongbo, Liu Liu, 'Improving the Soft Power of Chinese Culture and Enhancing the Countermeasures of Cultural Confidence', *Advances in Social Sciences, Education and Humanities Research*, 234, (2018), pp. 204-209
- Zhang, Xiaoming, 'The Historical Evolution of China's Relations with Neighboring Countries: Patterns and Processes', *International Political Studies*, 1, (2006), pp. 57-71, 张小明, '中国与周边国家关系的历史演变: 模式与过程', *国际政治研究*, 2006年第1期, pp. 57-71
- Zhang, Zhangyi, 'The role of Confucius Institutes in improving national cultural soft power', *Educational Science Development*, 6 (2020), pp. 14-15 DOI: <https://doi.org/10.36012/sde.v2i3.1579>, 张开轶, '孔子学院在国家文化软实力提升中的作用', *教育科学发展*, 第六号, 2020, pp. 14-15
- Zhao, Guangcheng, 'Perspective of China's Soft Power in the Context of "One Belt and One Road"', *Middle East Studies*, 1.3 (2016), pp. 92-108, 赵广成, '一带一路背景下的中国软实力透视', *中东问题研究* 2016年第1期(总第3期), pp. 92-108
- Zhao, Kejin, 'Reflections on the Construction of the Discipline of Public Diplomacy in China', *Journal of Tsinghua University, Philosophy and Social Science Edition*, (2013), 3.28, pp. 123-138, 赵可

金, 关于中国公共外交学科建设的思考, *清华大学学报 哲学社会科学版*, 2013 年第 3 期, 第 28 卷, pp. 123-138

Zheming, Xu, 'A brief discussion on China's "soft power" policy in the ASEAN region: Taking Thailand as an example', *Liberal Arts Rangsit University*, 16.2, (2021), pp. 76-91, 徐哲明, 中国在东盟地区的“软实力”政策刍议: 以泰国为例, *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต* ปีที่ 16 ฉบับที่ 2 มกราคม-มิถุนายน, 16.2, (2021), pp. 76-91

Zheng, Bijian, 'China's Peaceful Rise to Great Power Status', *Foreign Affairs*, 84.5, (2005), pp. 18-24, DOI:10.2307/20031702

Zheng, Denise E., 'China's Use of Soft Power in the Developing World, Strategies, Intentions and Implications for the United States', *Chinese Soft Power and Its Implications for the United States*, ed. by Carola McGiffert, (CSIS, 2009), pp. 1-9

Zheng, Tongtao, Jiang, Youjing, Chen, Ronghlan, 'Annual Report on Chinese Teaching in Southeast Asia Part Three', *Overseas Chinese Education*, 3, (2014), pp. 233-237, 郑通涛 蒋有经 陈荣岚, '东南亚汉语教学年度报告之三', *海外华文教育*, 3, (2014), pp. 233-237

Zheng, Yisheng, Wang, Jiankun, 'Economic Development of Laos and its Economic and Trade Cooperation with China', *Asia-Pacific Economy*, 5, (2012), pp.106-110, DOI:10.16407/j.cnki.1000-6052.2012.05.015. 郑一省, 王建坤, '老挝经济发展及其与中国的经贸合作', *亚太经济*, 5, (2012), pp. 106-110, DOI:10.16407/j.cnki.1000-6052.2012.05.015

Zhou, Taomo, 'China and the Thirtieth of September Movement', *Indonesia*, 98, (2014), pp. 29-58, <https://doi.org/10.5728/indonesia.98.0029>

Zhou, Y, 'Confucius Institute in the Sino-Thai Relations: A display of China's Soft Power', *Asian Journal of Social Science*, 49, (2021), pp. 234-243, <https://doi.org/10.1016/j.ajss.2021.09.009>

Zhou, Yupeng, 'On the Phenomenon of Dual Differentiation in the Spread of Confucius Institutes in Laos', *China University Humanities and Social Sciences Information Network*, 1, (2010), 1-5 (2-3). 周宇鹏, '论孔子学院在老挝传播过程中的二元分化的现象', *中国高校人文社会科学信息网*, 1, (2010), pp. 1-5

Zhu, Weilie, 'Middle East Terrorism, Global Governance and China's Counter-Terrorism Policy', *Arab World Studies*, (2011), 2, 3-9, 朱威烈, 中东恐怖主义、'全球治理与中国的反恐政策', *阿拉伯世界研究*, 2011 年 3 月, 第 2 期, pp. 3-9

Zreik, Mohamad, 'China's Foreign Policy Towards Myanmar: A Role Model in International Relations', *The EUrASEANs: journal on global socio-economic dynamics*, 2.27 (2021), pp. 8-17

Surse digitale

Bonnie Girard, 'The Rise and Fall of Confucius Institutes in the US', *The Diplomat*, (2023). <<https://thediplomat.com/2023/11/the-rise-and-fall-of-confucius-institutes-in-the-us/>>, [accessed 01.12.2023]

Chinese International Education Foundation (2022), *Confucius Institute Annual Development Report*, <<https://ci.cn>> [accessed 25.03.2023]

Dong Junfeng (ed.), 'China's Peripheral Foreign Policy Outlook in the New Era', *People's Daily*, October 25, 2023, 编辑 董军锋, 新时代中国的周边外交政策展望, 人民日报, 2023年10月25日 <<http://paper.people.com.cn/rmrb/images/2023-10/25/06/rmrb2023102506.pdf>> [accessed 14.02.2024]

He Dan, *Confucius's lessons are still relevant, Xi says*, (2013), *China Daily*, <https://usa.chinadaily.com.cn/china/2013-11/27/content_17133357.htm> [accessed 04.10.2022]
History of Confucius Institutes, (2024), *Confucius Institute*, <<https://ci.cn/en/gywm/lc>> [accessed 25.03.2024]

Huang Hong, *China's expansion space for soft power construction in Southeast Asian countries*, (2018), *China.com*, <http://news.china.com.cn/world/2018-12/03/content_74233962_3.htm>, [accessed 14.02.2024], 黄宏, 中国在东南亚国家软实力建设的拓展空间, (2018), 中国网, <http://news.china.com.cn/world/2018-12/03/content_74233962_3.htm> [accessed 14.02.2024]

Kong Xuanyou, *Xi Jinping's Diplomatic Thoughts and Innovations in Theory and Practice of China's Neighborhood Diplomacy*, (2019), *Qiushi.com*, <http://www.qstheory.cn/dukan/qs/2019-04/16/c_1124364176.htm>, [accessed 8.02.2024]. 孔铨佑, 习近平外交思想和中国周边外交理论与实践创新, (2019), 求是网, <http://www.qstheory.cn/dukan/qs/2019-04/16/c_1124364176.htm> [accessed 8.02.2024]

- Laura Silver, Christine Huang, Laura Clancy, *China's Approach to Foreign Policy Gets Largely Negative Reviews in 24-Country Survey* (2023), < <https://www.pewresearch.org/global/2023/07/27/chinas-approach-to-foreign-policy-gets-largely-negative-reviews-in-24-country-survey/>>, [accessed 28.01.2024]
- Liang Yingming, China's cultural soft power from Southeast Asia Perspective, (2019), World Chinese Media, <<https://www.worldchinesemedia.com/2019/04/30/3143/>> [accessed 16.02.2024]
- Rachelle Peterson, 'Confucius Institutes in the US that are Closing', *National Association of Scholars*, (2022), <<https://www.nas.org/storage/app/media/New%20Documents/confucius-institutes-that-closed-updated-april-5-2022.pdf>>, [accessed 02.12.2023]
- Xiong Jie, *Traditional culture is a unique strategic resource - selected from "The Era of Xi Jinping* (2016), China Communist Party News Network, <<http://theory.people.com.cn/n1/2016/0617/c376186-28453910.html>> [accessed 4.10.2022], 熊玠, 传统文化是独特战略资源—《习近平时代》选载, 中国共产党新闻网, <<http://theory.people.com.cn/n1/2016/0617/c376186-28453910.html>> [accessed 4.10.2022]
- Yan Xuetong, 'China's soft power needs to be improved', *Aisixiang*, 阎学通, 中国软实力有待提高, *爱思想*, (2015), <<https://www.aisixiang.com/data/13332.html>> [accessed 02.02.2023]
- Yan Xuetong, *The core of soft power is political power*, *Sociology Review*, (2007), 阎学通, 软实力的核心是政治实力, *社会学评论*, (2007), <<http://sociologyol.ruc.edu.cn/shxpy/shrdyt/9a5076f52ac3499eae2853e3210bf34.htm>>, [accessed 28.01.2023]
- Zhang Qingmin, 'China as an International Liberal Order Superpower: China's Multilateral Diplomacy', *Revista Ideas*, 52, < <https://revistaidees.cat/en/chinas-multilateral-diplomacy/#notes-group-00>>, [accessed 03.03.2023]
- Zhang Yiqian, *Xi Marks Confucius Anniversary* (2014), *Global Times*, 梁英明, 从东南亚看中国文化软实力, (2019), *世界中文媒体*, <<https://www.globaltimes.cn/content/883309.shtml>> [accessed 7.10.2022]

